

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

3 Quae actiones ex permutatione oriantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

valeat? Respondetur in l. §. Item emptio, vers. idem Pedius, ff. De rerum permutacione, apertè dicitur, alienam rem dantem, nullam contrahere permutacionem, sed non videtur ea lex sibi constare, cum in eadem leg. §. in permutacione, antea dicitur, non esse necesse, in emptione, vel permutacione rem accipientis fieri, sius enim est, dantem obligari de emptione possessionemque tradere, & te purgare de dolo. Ex quibus verbis videtur & alienam rei traditione obligationem contrahi, & sufficere possessionem tradi, ut purgetur dolus eius, qui dat alienum, hoc est, ut tradenda rei possessione demonstrat, quantum in se est, ut res accipientis fiat, cum ipse quicquid potuit dare, rei possessionem tradiderit. Respondetur nihilominus legem sibi constare. Nam re utriusque data, perfecta est permutatio, etiam si alter rem alienam dederit, satis enim est, quod actione in factum tenetur de eviccionem, quæ actio datur ei qui rem, ut convenitum erat, tradidit, nimirum suam. Nec est penitentia locutus ei, in quo est consummata permutatio. Quare tu, qui mihi permutacione rem alienam tradidisti, accepta mea, non potes rescire à contractu, quasi non fuerit completus. Nam quod ad te quidem attinet, perfectus est, cum rem promissam ex me accepisti: at mihi qui accipi rem alienam, quam tu bona fide putabas tuam, nondum est consummatus contractus, quia nondum ex te accipi quod debui recipere, & tu tenebatur dare. Vnde si volueris, poteris perfectione permutacionis ut adversum te, hoc est ex permutacione tanquam contracta & expleta, exigere à te, quæ tibi mea interest. Et quia mihi nondum est contractus perfectus, poteris iure meo uti, hoc est, agere contra te altera actione, quæ dicitur condicito ob causam, & perinde ac si nulla inter nos interuenit permutatio, condicere, & petere à te meam rem, quam à me accepisti. In hoc enim repero datum ob causam, causa non sequuta, ex dictis igitur constat, altera rerum commutatarum eviccia, competere ei cui ablata est adversus alteram actionem in id, cui sua interest, aut repetitionem rei suæ. Cum igitur in lege dicitur, Rei alienæ traditione nullam contrahi permutacionem: intelligitur ex parte eius qui rem alienam accepit, cum tamen ipse suam tradiderit, nam liberum est ei, si velit rem suam repetere, eo quod si data ob causam, & non sit causa sequuta.

Dubium secundum, An quando res æstimata datur pro re æstimata, sit permutatio, an verò venditio? v.g. si fundum tuum æstimatum mille aureis, dederis mihi pro fundo meo tantidem taxato? Respondetur esse venditionem, quia æstimatio, siue taxatio utriusque fundi facta, utriusque fundi venditionem inducit, unde sequitur, ut si pretii loco non pecunia numerata, sed res aliqua æstimata, siue taxata detur pro alia re, venditio sit, quia æstimatio siue taxatio rei, inducit venditionem, v.g. vendis mihi fundum, sed ego cum pecunia non habeam numeratam, rado alium fundum meum, tota hæc traditio est emptio l. r. c. de re permutat. quia licet te videatur esse permutatio, voluntate tamen contrahentium est emptio, quia nimirum vendere & emere voluerunt contrahentes. Itè colligitur ex l. pretii, c. De rescindendo venditione.

Dubium tertium, An quando pro re datur res, & simul aliqua pecunia, sit permutatio, an verò venditio? v.g. Do tibi pro fundo tuo fundum meum, simul & 10. aureos an sit permutatio? Bartolus in l. Aristo. c. de donationibus communiter receptus à Legibus, & Abbas in cap. Ad quaestiones de re permutacione, aiunt esse considerandum ex verbis contrahentium id quod præcipue voluerunt, & secundum illud esse iudicandum. Si emere & vendere præcipue voluerunt, esse venditionem, si verò permutare, esse permutacionem. Quando verò voluntas contrahentium non constat, tunc si pretium pecuniæ datæ sit maius re data, esse emptionem, si minus, esse permutacionem, v.g. Fundus tuus valet mille aureos, ego do tibi pro eo fundum meum valentem 300. aureos, & præterea do 700. aureos, tota hæc datio est emptio. Si tamen dederim fundum meum valentem 700. aureos, & præterea alios 300. aureos, tota est permutatio.

Dubium quartum, quomodo contrahatur permutatio, & quando fit perfecta? Respondetur permutacionem non contrahi solo consensu, in quo dicitur, guntur ab emptione, locatione, societate, & mandato, quæ solo consensu contrahi possunt. Permutatio igitur contrahitur traditione rei, l. r. §. Item emptio ff. de re permut. Item in Lex placito. c. de re permut. aperte dicitur: (Ex placito permutacionis nulla re sequuta constat, nemini actionem competere, nisi stipulatio subiecta ex verborum obligatione quæ fuerit paribus actionem.)

Dubium quintum, An in permutacione, traditio rei ex altera tantum parte contrahentium facta, dominium in alteram transferatur? sunt duæ opiniones, prima asserit transferri. Sic Glossa in l. 2. c. de re permut. & l. Traditio. c. de pactis. Opinio secunda negat transferri. Ita Bartolus, l. §. servus, §. Locati. ff. de servis, & l. 2. c. de re permut. prima opinio est vetior, quia Insti. de rerum divisione, §. per traditionem. & §. vendita, aperte dicitur, in omni contractu, per traditionem transferri dominium. Et l. cum precibus, c. de re permut. manifestè continetur, in permutacione rei per traditionem facta ex alterutra parte dominium transferri. Vnde permutatio dicitur à venditione, quod res vendita, & tradita non transit eundem dominium in emptionem, nisi pretium sit solutum aut habeatur pro soluto, nimirum dato sine vilore, vel pignore, vel habita fide de pretio. Ex hoc est commune: nam secundum statuta aliquarum civitatum, alicubi non transferretur dominium etiam tradita re, quousque pretium sit re ipsa solutum.

Ex dictis sequitur, perfectè esse permutacionem tuam, quando ex utraque parte facta est traditio rei, & neutra pars per penitentiam resciliat tunc potest à contractu, nisi ex dictis utriusque partis dissolvatur: tunc etiam, quando ex altera parte facta est traditio, sed tunc consummatus est contractus ex parte eius qui rem accepit, ita ut ex parte eius, non sit penitentia locus. At verò ex parte eius, qui rem suam dedit, & non accepit rem alicuius, non est consummatus, ac ita agendo contra alterum, potest rem suam condicere, hoc est, repetere, vel potest, si velit, ab altero repetere, quanti sua interest.

Quæ actiones ex permutacione oriuntur.

CAPVT III.

De actionibus ex permutacione oriuntur, una dicitur, præscriptis verbis ex permutato, l. Rebus. c. de re permut. & hæc actio continet ei qui permutatur, & ita dedit rem suam contra eum, qui rem ex permutacione accepit, & cessat dare suam. Competit autem hæc actio ad duo, nimirum ad implendam conventionem, vel ad quod interest eius, qui tradidit rem suam, & adversarius potest libere vel implere id quod convenit, vel præstare id quod interest eius, qui rem tradidit. Glossa, & Bartolus in l. §. c. de re permut. Altera actio est, quæ is qui tradidit rem suam, & non accepit rem alterius, prout ut non vltra procedat contractus, quoniam adversario nondum tradente rem suam, potest rescire à contractu is qui rem tradidit, & tunc agit actione quæ dicitur, condicito ob causam, quæ petit, ut sibi restituatur res sua alteri tradita, eo quod tradita sit ob causam quæ non est sequuta, nimirum quia altera pars non tradidit rem suam, sicut convenit ex ipso permutacionis contractu, l. r. §. finali. ff. de re permut. Et utraque hæc actio est perionalis, quia nascitur ex contractu permutacionis.

Hæc de permutacione nobis dicta sufficiant.

FINIS LIBRI SEPTIMI.